

Annika Hansson, certifierad kommunal revisor,
Björn Carlsson

april 2016

Granskning av årsredovisning 2015

Finspångs kommun

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	6
3.1.2.	Balanskrav	7
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	7
3.1.3.1.	Finansiella mål	8
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	9
3.2.	Rättvisande räkenskaper	9
3.2.1.	Resultaträkning	9
3.2.2.	Balansräkning	10
3.2.3.	Kassaflödesanalys	11
3.2.4.	Sammanställd redovisning	12
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	12

1. **Sammanfattning**

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Underskottet från 2014 om -472 tkr har täckts. Kommunen följer inte den uppställning som finns i en information från Rådet för Kommunal Redovisning från november 2015.

Årets resultat enligt resultaträkningen är positivt och uppgår till 4 062 tkr (1 745 tkr). Kommunen har erhållit återbetalning av sjukförsäkringspremier med 8 851 tkr (0 kr). För KS-sektorernas verksamheter redovisas totalt ett underskott om -36 121 tkr. Detta är 19 503 tkr sämre än förra året.

Vi bedömer måluppfyllelsen för de finansiella målen för god ekonomisk hushållning som god. Vi noterar att målet om resultatet inte uppnås. Totalt sett har fyra av sex mål uppfyllts.

Vi bedömer verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning som mycket svaga, då få mål har uppnåtts helt. Vi noterar att huvuddelen av målen uppnås delvis och att det endast är ett mål som inte uppnås. Kommunen gör en sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen som godkänd. 95 % av målen har antingen uppfyllts helt eller delvis. I allt väsentligt bedömer vi måluppfyllelsen som objektivt genomförd och rättvisande.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed. Nedskrivningar har gjorts med 12,2 mnkr av anläggningstillgångar. Kostnaden är redovisad som jämförelsestörande post och ingår i verksamhetens kostnader. Förändring av redovisningen har gjorts genom att investeringsprojekt inte ingår i verksamhetens kostnader och intäkter längre. Rättelse har även gjorts för redovisningen 2014 så att jämförelse finns. Justeringen motsvarar 28,2 mnkr på kostnads- och intäktssidan. Vi saknar kommentar om detta i redovisningsprinciperna.

Sedan föregående år har kommunen anpassat sig till följande normgivning:

- RKR:s rekommendation nr 8.2 då tilläggsupplysningar om mellanhavanden mellan bolagen och kommunen samt mellan bolagen nu redovisas.
- RKR rekommendation nr 20 då finansiella anläggningstillgångar som sätts om nu redovisas som omsättningstillgångar.
- RKR rekommendation nr 11.4 då kommunen nu tillämpar komponentavskrivning och beskrivning av effekt av övergången på resultatet lämnas.

Kommunen avviker från RKR:s rekommendationer och KRL i några mindre fall och dessa kommenteras i rapporten.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2016-03-14, med hänsyn till kompletteringar 2016-04-04. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2016-04-11 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2016-04-27.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

2.3. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Fullmäktiges beslut om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL. Vi har bedömt hela årsredovisningen, inte bara avsnittet förvaltningsberättelsen.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Under avsnittet "Ekonomisk översikt och analys" beskrivs och redovisas. I avsnittet "God ekonomisk hushållning" bedöms både de finansiella målen och målen för verksamheten avseende god ekonomisk hushållning. För verksamhetsmålen görs utvärderingen genom en sammanställning av måluppfyllelsen i styrkortet. Detta är tydligt. Balanskravsutredning görs också i detta avsnitt, se avsnitt 3.1.2 nedan.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt kommunala redovisningslagen 4:5 skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning. I förvaltningsberättelsen återfinns en utvärdering som tar sin utgångspunkt i den så kallade RK-modellen. Modellen utgår från fyra delar, resultat, kapacitet, risk och kontroll. Vi vill framhålla att för att en utvärdering skall kunna ske bör mål för den finansiella ställningen anges. I dagsläget finns målsättningar kopplade till god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv men vi anser att det är oklart om dessa även är tillämpliga vid utvärdering av kommunens ekonomiska ställning. Det finns vissa ytterligare mål som redovisas och följs upp i den ekonomiska översikten och analysen.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret även om det inte finns någon särskild rubrik för detta.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro ska redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på långtidsfrånvaro, total frånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Uppgift om detta lämnas i bilaga med personalstatistik. Kortare kommentar lämnas i förvaltningsberättelsens avsnitt personalredovisning. Den to-

tala sjukfrånvaron är oförändrad 5,5 %. Långtidsfrånvaron har minskat från 31,3 % 2013 till 30,7 % 2015. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av information i avsnittet i förvaltningsberättelsen och statistik i bilagan.

Gemensam förvaltningsberättelse

Det finns endast en kortfattad beskrivning av den gemensamma verksamheten för kommunen och de bolag som ingår i den sammanställda redovisningen i avsnittet sammanställd redovisning under rubriken verksamheter. Där finns en kortare beskrivning av resultatet och några nyckeltal för den sammanställda redovisningen. De upplysningar som ska ge en samlad bild över de ekonomiska engagemangen i företagen enligt RKR 8.2 Sammanställd redovisning lämnas i detta avsnitt. Redovisningen kan utvecklas genom att kommentarer även sammanställda resultatet i den ekonomiska analys som görs för kommunen.

Pensionsredovisning

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel. Vissa delar av de upplysningar som ska lämnas i förvaltningsberättelsen enligt RKR 7.1 återfinns i not 14.

Upplysningar har även lämnats i årsredovisningen om särskild avtalspension och visstidspensioner i enlighet med RKR 2.1. Antalet personer med särskilda pensionsavtal framgår av not 14.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Kommunens styrmodell innebär att man använder sig av strategiska mål och styrkort. Redovisningen av dessa är fyllig och informativ.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Utveckling har skett sedan föregående år genom att nu redovisas återstående budgetbelopp. I en särskild tabell redovisas investeringar per sektor. I den tabellen redovisas budgetbelopp uppdelat på IB, årets och totalt. Utfall redovisas med IB ackumulerat och totalt utfall. Kolumnen IB redovisar föregående års pågående investeringar, ack utfall redovisar årets nyanskaffningar och totalt utfall redovisar ingående pågående investeringar och årets investeringar. Vi föreslår att man ser över rubrikerna på kolumnerna, men är positiva till tabellen.

Större investeringar har kommenterats och i vissa fall har även avvikelser mot budget kommenterats. Årets investeringar uppgick till 63,5 mnkr (135 mnkr) och 230 mnkr (11 mnkr) har avskrivningar påbörjats för (aktiverats). Största investeringen under året är Bergska skolan (43 mnkr).

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

För KS-sektorernas verksamheter redovisas totalt ett underskott om -36 121 tkr. Detta är 19 502 tkr sämre än förra året. Sektorernas budgetavvikelse samt jämförelse med prognosen per tertial 1 och i delårsrapporten redovisas i tabellen nedan:

Sektor	Prognos tertial 1 budgetavvikelse	Prognos budgetavvikelse i lärsrapport	Budgetavvikelse 2015-12-31	Avvikelse %	Budgetavvikelse 2014-12-31	Justerad budget 2015
Politisk verksamhet	-260	-349	874	-7,14%	1 373	-12 246
Ledningsstab	185	2 500	2 680	-2,76%		-97 223
Utv. & Service					3 486	
Social omsorg	-24 960	-32 022	-44 020	30,75%	-11 528	-143 146
Kultur och bildning	-10 924	-11 336	-13 789	9,57%	-10 117	-144 052
Samhällsbyggnad	345	200	3 440	-5,66%	3 462	-60 830
Barn och utbildning						
1)	-1 074	2 700	3 001	-0,83%	-21 412	-360 241
Vård och omsorg	-1 072	-700	2 756	-1,02%		-270 815
Kommungemensamt	531	4 027	8 936	-61,97%	18 117	-14 421
Finansenheten inkl skatt och statsbidrag	24 383	23 093	11 950	1,06%	-5 355	1 131 207
	-12 846	-11 887	-24 172	-85,62%	-21 974	28 233

1) 2014-12-31 avser Barn och ungdom

Störst underskott redovisar Social omsorg, -44 020 tkr. Största underskottet redovisar placerade barn och unga med -29 018 tkr. Samtliga delar inom sektorn redovisar underskott, även om vissa har minskat detta sedan föregående år. Sektor Kultur och bildning redovisar ett underskott på -13 789 tkr. Största underskotten redovisar Finspångs arbetsmarknadsenhet med -5 691 tkr, gymnasieverksamheten med -5 504 tkr och vuxenutbildningen med -3 529 tkr. Finansverksamheten redovisar störst överskott, med 11 950 tkr, vilket främst beror på skatteintäkter och generella statsbidrag som redovisar ett överskott med 18 161 tkr. Kommungemensamt redovisar ett överskott med 8 936 tkr, vilket främst beror på överskott avseende utvecklings- och omställningsmedel med 5 654 tkr och att avskrivningarna för nya investeringar har blivit 4 158 tkr lägre än budgeterat.

Vi ser allvarligt på de stora underskotten hos sektorerna Social omsorg samt Kultur och bildning.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av om balanskravet har uppfyllts.

Avstämning av årets resultat enligt balanskravets bestämmelser har skett enligt 4 kapitlet i kommunal redovisningslag och redovisas i not till resultaträkningen. Den uppfyller inte kraven på hur balanskravet ska redovisas. Enligt Rådet för Kommunal Redovisning¹ ska balanskravsutredningen redovisas enligt följande uppställning:

	2015	2014
=Årets resultat enligt resultaträkningen	4 062	1 745
- reducereing av samtliga realisationsvinster	-1 290	-4 739
+ justering av realisationsvinster enligt undantagskravet	100	390
+ justering för realisationsförluster enligt undantagskravet		
- justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper		-558
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	2 872	-3 162
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv		
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv		
= Balanskravsresultat	2 872	-3 162
<i>Detta är tillägg som inte ingår i ordinarie redovisning av balanskravsresultatet enligt kommunal redovisningslag</i>		
Kommunfullmäktige har fattat beslut att inte återställa kostnader enligt nedan 2014.		
Upplösning pensionsreserv		2 690
Täckning av föregående års underskott		
Resultat enligt kommunen		-472

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att inte återställa hela underskottet 2014 genom att ta i anspråk delar av pensionsreserven (2 690 tkr). Detta får inte ingå i beräkningen av balanskravet enligt ovan utan redovisas efter och ska vara mycket väl motiverat enligt Kommunal Redovisningslag 4 kap 4 §. Detta är ett synnerligt skäl. Vi tar inte ställning till denna hantering, men konstaterar att kommunen klarar balanskravet 2015 och har täckt det underskott som finns från 2014.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god, men noterar att målet om resultatet inte uppnås.

¹ Information från november 2015

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som mycket svag, då få mål har uppnåtts helt. Vi noterar att huvuddelen av målen uppnås delvis och att det endast är ett mål som inte uppnås.

Årsredovisningen i Finspångs kommun är upprättad utifrån kommunens styrmodell med styrkort och utgår från perspektiven:

- Medarbetare
- Ekonomi
- Samhälle
- Tillväxt och utveckling

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i strategisk plan 2015-2017 och budget 2015. Redovisning lämnas i tabell på nästa sida:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2015	Måloppfyllelse 2015 enligt Kommunstyrelsen
Årets resultat (före balanskravsutredning) ska årligen uppgå till två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning	Uppfylls inte. Årets resultat uppgår till 0,4 % av skatteintäkter och statsbidrag.
Kommunens eget kapital ska inflationssäkras	Målet uppfylls. Årets resultat beräknas uppgå till 0,9 % av eget kapital. Inflationen ligger på 0,1 % för 2015.
Kommuns soliditet enligt blandmodellen ska öka eller hållas oförändrad. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelse ska vara större än noll.	Uppfylls inte. Soliditeten enligt blandmodellen minskar med -2,3 %-enhet och uppgår till 23,7 %. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen uppgår till -1,8 %, vilket är en förbättring jämfört med 2014.
Kommunens nettokostnader ska inte öka snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.	Målet uppfylls. Verksamhetens nettokostnader ökade med 4,0 %. Skatteintäkter och statsbidrag ökade med 4,9 %.
Investeringar bör finansieras med egna medel, endast stora och långsiktiga investeringar eller investeringar som innebär lägre eller lika driftkostnader kan lånefinansieras.	Målet uppfylls. Årets investeringsbudget uppgår till 59 mnkr, därav utgör 31 mnkr investeringar som ska lånefinansieras (ombyggnad av Bergska skolan). Återstår 18 mnkr som bör finansieras med egna medel. Internt tillförda medel beräknas uppgå till 65 mnkr.
Kommunens skattesats ska vara oförändrad.	Målet uppfyllt. Skatten har inte höjts.

Vi noterar att kommunen inte klarar det viktiga målet om resultatet och målet om soliditeten.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Verksamhetsmålen följs upp på ett relativt strukturerat vis och det görs också en redovisning av bl.a. kvalitetsmått i förvaltningsberättelsen. Finspång använder sig som tidigare bl.a. av verktyget Kommunens kvalitet i korthet för sina verksamheter. Måluppfyllelse redovisas för de olika verksamhetssektorerna inom KS uppdelat på perspektiven Samhälle, Tillväxt och utveckling, Medarbetare samt Ekonomi.

Den övergripande avstämningen mot styrkortet i årsredovisningen visar att det är en fjärdedel av målen i styrkortet som är uppfyllda. 95 % av målen uppfylls helt eller delvis. En sammanställning redovisas där andelen mål som bedöms som gröna, gula eller röda görs, vilket vi anser vara tydligt. Kommunen gör en sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen som godkänt. Det finns inte något perspektiv där alla mål har uppfyllts. Enkät om nöjd invånare och medarbetarundersökning har genomförts under 2015. I allt väsentligt bedömer vi dock måluppfyllelsen som objektivt genomfört och som rättvisande.

Perspektiv	Kommunstyrelsens bedömning av resultat
Samhälle	1 uppfylldes helt, 6 uppfylldes delvis, 1 uppfylldes inte
Tillväxt och utveckling	4 uppfylldes helt, 4 uppfylldes delvis
Medarbetare	2 uppfylldes delvis
Ekonomi	3 uppfylldes delvis

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

I tabellen på nästa sida redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och prognos.

<i>Resultaträkning mnkr</i>	<i>Utfall 2014- 12-31</i>	<i>Utfall 2015- 12-31</i>	<i>Ök- ning/min skning %</i>	<i>Avvikelse mot bud- get</i>
Verksamhetens intäkter	237,9	249,1	4,7%	33,6
Verksamhetens kostnader	-1 280,7	-1 331,8	4,0%	-81,6
Avskrivningar	-38,3	-42,1	9,9%	5,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 081,1	-1 124,8	4,0%	-42,9
Skatteintäkter	884,6	912,9	3,2%	-6,4
Generella statsbidrag	198,4	222,9	12,4%	24,6
<i>Summa skatt och generella statsbi- drag</i>	<i>1 083,0</i>	<i>1 135,8</i>	<i>4,9%</i>	<i>18,2</i>
Finansiella intäkter	32,7	25,3	-22,7%	-9,6
Finansiella kostnader	-32,8	-32,2	-1,9%	10,1
Årets resultat	1,8	4,1	131,2%	-24,2

En analys av händelser, förändrade redovisningsprinciper och ”opåverkbara” poster som haft väsentlig påverkan på *skillnaden* mellan åren redovisas nedan.

- Kommunen har erhållit återbetalning av sjukförsäkringspremier med 8,9 mnkr. Någon motsvarande återbetalning erhöles inte under 2014.
- Kommunen har gjort nedskrivningar med 12,2 mnkr av anläggningstillgångar. De två största posterna avser evakuering av förvaltningshuset (3,3 mnkr) och Arena Grosvad (6,8 mnkr). Kostnaden är redovisad som jämförelsestörande post och ingår i verksamhetens kostnader.
- Förändring av redovisningen har gjorts genom att investeringsprojekt inte ingår i verksamhetens kostnader och intäkter längre. Rättelse har även gjorts för redovisningen 2014 så att jämförelse finns. Justeringen motsvarar 28,2 mnkr på kostnads- och intäktssidan. Vi saknar kommentar om detta i redovisningsprinciperna.
- Övergång till komponentavskrivning har gjorts, vilket påverkar driftkostnaderna så att dessa har minskat med totalt -4,3 mnkr. Se även avsnitt 3.2.2 balansräkning.
- Kommunen har erhållit tillfälligt statsbidrag för flyktingsituationen och har periodiserat 3,3 mnkr till 2015 enligt Rådet för kommunal redovisnings yttrande.

Ovanstående poster innebär netto en resultatförbättring om ca 4,3 mnkr mellan åren.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL utom avseende bidrag till statlig infrastruktur. Detta redovisas som finansiell anläggningstillgång, men ska redovisas under egen rubrik på balansräkningen. Beloppet finns med för första gången 2015 och uppgår till 13,4 mnkr.

Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Av redovisningsprinciperna framgår att kommunen tillämpar komponentavskrivning på nya investeringar med betydande komponenter som har en väsentlig skillnad i nyttjandetid. Dessutom har befintliga anläggningstillgångar inventerats och komponentindelning gjorts för tillgångar med högt redovisat värde och lång kvarvarande nyttjandetid. Uppgift om minskade avskrivningskostnader på gamla anläggningstillgångar (-1,3 mnkr) och förändrade driftkostnader för underhåll (totalt -3 mnkr) redovisas. Vi ser positivt på denna anpassning till RKR 11.4.

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen vilket medför att pensionsförmåner intjänade före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Medel placerade för pensionsändamål har omklassificerats från finansiella anläggningstillgångar till omsättningstillgångar fr.o.m. 2015. Detta innebär en anpassning till RKR nr 20. Placering av medel inklusive köp och försäljningar under året samt swapar i samband med lån och annan finansiell hantering har endast granskats översiktligt.

Insatskapital i Kommuninvest redovisas nu i sin helhet som finansiell anläggningstillgång. Ökning från tidigare år har tagits direkt över eget kapital, vilket accepteras.

Övrig avsättning som fanns tidigare och som avsåg stilleståndsersättning Medley finns inte kvar.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar.

Vi bedömer att noter finns i tillräcklig omfattning. I den upplaga vi har granskat finns fel i angivet notnummer och belopp i not, men vi har fått uppgift om att detta ska rättas till senare upplaga.

Vi bedömer att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Investeringsnivån har varit lägre under 2015 än föregående år och kassaflödet från investeringsverksamheten uppgår till -20,7 mnkr (-127,2

mnkr). Nya lån har tagits upp under året och kassaflödet från finansieringsverksamheten är positivt och uppgår till 118,3 mnkr.

Posten likvida medel har under året ökat från 25,1 mnkr till 174,6 mnkr.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Sedan föregående år har redovisningen utvecklats genom att mellanhavanden mellan kommun och bolag samt mellan bolag som avser bidrag, tillskott och utdelningar redovisas.

Koncernens samlade ekonomiska resultat för år 2015 uppgår till 27,4 mnkr (30,9 mnkr).

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt. Följande rekommendationer har dock kommunen inte följt fullt ut:

RKR 7.1 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser	I huvudsak	Vissa av uppgifterna som ska finnas i förvaltningsberättelsen återfinns i noterna.
KRL kap 5 § 2 Balansräkningen	I huvudsak	Bidrag till statlig infrastruktur redovisas som finansiell anläggningstillgång. Det ska redovisas på egen rad.

2016-04-15

Annika Hansson
Projektledare

Lars Högberg
Uppdragsledare

F I N S P Å N G

Revisorerna

Datum
2016-04-15

Beteckning
REVISIONSBERÄTTELSE

Till fullmäktige i Finspångs kommun
org.nr 212000-0423

Revisionsberättelse för 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

I vår granskning har vi biträtt av sakkunniga från PwC. Rapporter över genomförda granskningar har löpande under året överlämnats till kommunfullmäktige.

Vi bedömer dock sammantaget att styrelser, nämnder och beredningar i Finspångs kommun bedrivit verksamhet på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredställande sätt.

Vi bedömer att kommunens årsredovisning i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, dess finansiering och den ekonomiska ställningen. Utifrån genomförd bokslutsgranskning konstaterar vi att:

- Kommunen uppfyller balanskravet.
- Måluppfyllelsen för de finansiella målen för god ekonomisk hushållning bedöms som god, fyra av de sex finansiella mål uppfylls.

Revisorererna

- Måluppfyllelsen när det gäller de verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning är svag, då få av dessa mål uppnås helt. Vi noterar att huvuddelen av målen uppnås delvis och att ett av dessa mål inte uppnås.

Kommunen gör en sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen som godkänd. 95 % av målen har antingen uppfyllts helt eller delvis.

Vi bedömer måluppfyllelsen som objektivt genomförd och rättvisande

- KS-sektoreernas verksamheter redovisar sammantaget ett totalt underskott om 36,1 mnkr, vilket är en kraftig försämring med 19,5 mnkr kr jämfört med föregående år. Den största budgetavvikelsen finns framför allt inom den sociala sektorn, men också inom sektorn kultur- och utbildning, bedömer vi som fortsatt kritiska områden. Vi uppmanar kommunstyrelsen att vidta åtgärder för att komma till rätta med kostnadsutvecklingen när det gäller den externa vården för barn, ungdomar och vuxna. Enligt vår bedömning behöver det tas fram en handlingsplan och strategi för hur utvecklingen ska vändas.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2015.

Finspång 2016-04-15

Denny Lawrot

Lars Gustafsson

Solveig Andersson

Anders Lindgren

Mikael Sjöberg

Mikael Sjöberg har inte deltagit i revisionen av Kommunstyrelsens sektor Social Omsorg på grund av jävssituation.

F I N S P Å N G

Bilaga:

- De sakkunnigas rapporter
- Granskningsrapporter från lekmanrevisorerna i Finspångs förvaltnings- och industrihus AB, Finspångs stadsnät Finet AB, Finspångs Tekniska Verk AB, Vallonbygden AB samt Curt Nicolingymnasiet AB
- Revisionsberättelser från Finspångs samordningsförbund

Handläggare
Kommunrevisionen

Datum
2016-04-14

Beteckning
Revisorernas
redogörelse

Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse 2015

Revisorerna har under 2015 sammanträffat vid tio tillfällen. Val av fördjupad verksamhetsrevision har gjorts utifrån väsentlighets- och riskanalys. De sakkunnigas rapporter har löpande överlämnats till kommunfullmäktige och har muntligen föredragits och diskuterats med ansvarigt kommunalråd och berörd förvaltning. Vi har även följt verksamheten genom närvaro vid alla KS- och KF-sammanträden.

Nedanstående granskningar är genomförda inom ramen för 2015 års ekonomiska anslag. Följande sammanfattande iakttagelser har gjorts.

- **Intern kontroll**

Revisionsfråga

- Är kommunstyrelsen och nämndernas interna kontroll av verksamheten tillräcklig utifrån gällande reglemente för intern kontroll?

Granskningen visar att styrelsens och nämndernas arbete med intern kontroll har utvecklats. Styrande dokument finns, flertalet nämnder har antagna intern kontrollplaner för 2015 samt att återrapporteringen till nämnd och styrelse har förbättrats.

Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll av verksamheten utgår i allt väsentligt utifrån gällande reglemente.

- **Kommunens budgetprocess**

Revisionsfråga:

- Är Kommunstyrelsens budgetprocess tillräckligt effektiv för att budgeten ska bli realistisk?

Kommunens budgetprocess under åren 2012-2015 har inte resulterat i en realistisk budget. Det innebär en risk för att fastställd budget av verksamheterna inte uppfattas som ett tydligt styrdokument, då det går att avvika från vissa budgetramar. Det framgår inte i av budgeten och budgetuppföljningen vilka verksamheter som ska klara sin budget och vilka som inte behöver göra det.

- **Åtgärder för att minska sjukfrånvaron**

Revisionsfråga

- Bedrivs ett ändamålsenligt arbete i syfte att minska de kommunanställdas sjukfrånvaro?

Granskningen visar att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt arbete i syfte att minska sjukfrånvaron. Det finns en faktabaserad kunskap om sjukfrånvarons orsaker och utveckling. Olika former av åtgärder planeras och genomförs. Det finns en god struktur och fungerande process för det systematiska arbetsmiljöarbetet på både kommunövergripande nivå och på verksamhetsnivå.

- **Beslutsgång och kontrollfunktion gällande investering i ny gymnasieskola**

Revisionsfråga

- Har kommunen en ändamålsenlig planering och kontroll gällande investeringen i ny gymnasieskola?

Granskningen visar att kommunens planering till viss del varit ändamålsenlig. Kontrollen under investeringens genomförande bedöms ha varit till största del ändamålsenlig.

I samband med planering och beredning av investeringsbeslutet fanns ingen lokal-försörjningsplan vilket är en brist. Vallonbygden har slutredovisat den del av projektet man ansvarat för till Finspångs kommun på ett ändamålsenligt sätt.

- **Planering och kontroll gällande investeringar**

Revisionsfråga

- Har kommunen en ändamålsenlig planering och kontroll gällande investeringar?

Granskningen har omfattat: Arena Grosvads konstgräsplan, Arena Grosvads vattenreningssystem, Ny förskola i tätorten, Ombyggnad av Bergska skolan.

Granskningen visar att kommunens delvis har en ändamålsenlig planering och kontroll gällande ovannämnda investeringar.

- **Kommunens medfinansiering av konstnårsugn**

Granskningen visar att kommunens medfinansiering av konstnårsugnen med 1 mkr är beslutat och protokollfört både i Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Vidare visar granskningen att utgångspunkten för medfinansieringen: att verksamheten ska drivas som en separat verksamhet med egen ekonomi i samarbete mellan glasbruket och FFIA, och regleras i separat avtal mellan parterna” inte har uppfyllts.

Finspång 2016-04-15

Denny Lawrot

Lars Gustafsson

Solveig Andersson

Anders Lindgren

Mikael Sjöberg

Mikael Sjöberg har inte deltagit i revisionen av Kommunstyrelsens sektor Social Om-sorg på grund av jävssituation.